૭૮૬

કમાલેમયઅશુકા

Reg. No. 104

હસ્બે ફરમાયશ

મુનશી અબદુલ મજીદ અબદુલ અજીઝ

કુતુબફરોશ બુકસેલર.

તીન દરવાજા—અહેમદઆબાદ.

હસબે ફરમાયશ

અસરફખાં સરીફખાં બુકસેલર,

જમાલપુર નવપીર ટેકરા—અમદાવાદ.

તાલીફ કરનેવાલે ઓર છપાનેવાલે

હુસેન મીરજા બુકસેલર.

ફાકલાંડ રોડ મુંબાઈ પોસ્ટ નં. ૪

Shri Jain Vidya Vijay Printing Press
Richey Road-AHMEDABAD.
Printed by Popatlal Amathabhai Shah

પેહલી બાર. જીલ્દ ૨૦૦૦.

સને ૧૩૪૦ હીજરી સને ૧૯૨૨ ઈ૦ સ૦

કીમત રૂ. ૦-૨-૦

૫૮૦૦૨

નઇ કવ્વાલી નાતીયા.

કુરકતમેં મોહમ્મદ કે મેરી જાં પે બનીહે,
બતલા દો કહાં મેરા રસુલે મદની હે,
દીલ ખ્યાલમેં ઉસ માહે અરબ કે હે પરેશાં,
જાં કહતી હૈ કાલીબ મેં મેરી જાં પે બની હે
શક હોકે કમરને કહા અલ્લાહકી કુદરત,
કયાં ચાંદ સી સુરત તેરી માહે મદની હે.
તયબા કા મૈં બુલબુલ હું ચહેકતા હું નબી જી,
સરદાર દો આલમ કા રસુલે મદની હે.
મીલ જાએં જો અહમદ તો કહુંગા યે મૈં ઉન સે,
કુરકત મેં પિયા દેખો તો કયા ગત યે બની હે.
આતી હે સદા કુચ એ દીલદારે અરબ સે,
ખામોશ અનાંદીલ હો યે કયા નગમા ઝની હે.
મુજરીમ હું ગુનહગાર હે સબ કુચ્છ વલે "બફ્ઝાવ"
જન્નત હે જગા જબ તેરી પરતવ પ્રીગની હે.

ગજલ કવ્વાલી.

સનમ ખાને મેં ચંદન કઅબે મેં કાફુર જલતા હે.
હમારે ખાનએ દીલમેં ચેરાગે નુર જલતા હે.
મેરા કાશાના હોવલ્લાઝી અસરા કી મન્ઝીલ હે.
ચેરાગે મઅરેફત મદ્દે નઝરસે દુર જલતા હે,
સના કયા કર શકે કોઈ જહાં મેં મુસ્હફે રૂપ...
યહાં રીઝવાં કે પર જલતે હે બાલા હુર જલ...
અનલ હકકી હકીકત કયા અનલ મહબુબકે ...ગે,
યહાં મુલીક બદલે આગમેં મન્સુર જલતા હે,
ગુલામે ઝારકો શાહા મદીનેમેં બુલા લીજે.
તપે કુરકત સે યાં મરદે સહારનપુર જલતા હે.

ઠુમરી.

રસુલલ્લાહ પ્યારે મદની અરબ કે જીહો તો લેયહો
ખબરયા મોરે રામ

આપ નહીં આએ ન મયકા બુલાએ' કૈયસે બનાએ
દુલ્હન્યા રામ
ઐયસે અનગરજીકે પાલે પડી હું, તનકો ન લેયહો
ખબરયા મોરે રામ
દીન દીન તડપે પિયા રત.ાંકો નીન્દયા ન આએ
આગ લગે જલ જાએ જોબનવા. સુની પડી હે
સજરયા મોરે રામ
એક કોઠરયા મેં આના રે જાના, એક હી મેં સોના
બીછોના રામ
ઓ બાલમ તની હટક બચ્ચો, નૈહર કા
બાલા જોબનવા રા**.**
આઓ મોરે બહુમના બૈઠો મોરે અંગના, મોતીસે
કરદું બીછોના મોરે રામ

ઠુમરી.

પીયા તુમહો મક્કી મદની લકબ તુમ્હારા હાશેમી,
પીયા તુમ હો,
રબને દીયા તુમકો વઝીરી, ભેદ જાનત હે અંદરૂની
પીયા તુમ હો,
પીયા ઝાહેરમેં તુમ ઉમ્મી કહાયો, હે બાતીન ઇલ્મે
લદુન્ની, પીયા.
આન બસો પીયા મોરી નગરયા, તુમ બીન નગર
મોરી સુની, પીયા.
"અકબર" આસ લગાએ ખડા દુવારે, મૈં હું ગદા તુમ
પુની, પીયા તુમ હો

ગઝલ.

મુજસે બન બન કે બીગડના ઉસ બુતે બે પીર કા,
યે કરી શ્માહે મેરી બી ગડી હુઈ તકદીર કા.
પેચ તેરી ઝુલ્ફ મેં હય બલ મેરી તકદીરમેં.

ક્યા મીલા હે સીલસીલા ઝંજીર સે ઝંજીર કા.
મરતે દમ નામા જો આયા ઉસ બુતે બે પીર કા,
આ ગયા લીખ્ખા હુવા આગે મેરી તકદીર કા,
સર કટાને કે લીયે મકતલ કી જાનીબ હમ ચલે,
આજ દેખા જાએગા જૌહર તેરી શમ્શીર કા,
યે ન હોગા મુજ સે અય દીલમેં તેરી મીન્નત કરૂં,
તું મીટા શકતા નહીં લીખ્ખા મેરી તકદીર કા.

ગઝલ.

પસંદ આયા હે દીલ મેરા તો અપને પાસ રહને દો,
મુજે સારી ખુદાઈ ગર બુરા કહતી હે કહને દો.
અદુ કે ઘરસે પીછલે પહર અબ ફુરસત મીલી તુમ કો,
અભી કયું રહમ કરતે હો મુસીબત કુચ્છ તો સહને દો,
તુમ્હારે હર ઘડી ઝગડાંસે મેરા નાક મેં દમ હે.
ન ખુલવાઓ જબાં મેરી બસ ઇસ કો યું હી રહને દો.
કીયા જબ કત્લહી મુજ કો ઝરાસી દેર તો ઠેરો,
તડફ્ન દેખ લો મેરા લહુ બહતા હે બહને દો.

ગઝલ કવ્વાલી.

ફિરાકે નબી ને સતાયારે લોગો,
મેરા દમ લબોં પર હે આયા રે લોગો,
મૈં અબ આહ કરતા હું કહ દો સંભલ જા,
બહુત ચર્ખે ને સર ઉઠાયા રે લોગો.
દરે પાક પર હાય મૈં હી ન પહોંચું,
મુકદ્દરને મુજકો હરાયા રે લોગો.
ખતા વાએઝોં કી કહો હમને ક્યાકી,
જો દીલ ભી કીસી સે લગાયારે લોગો.
રસાઈ હુઇ મુસ્તફોતક જો મેરી,
ખુદા હમ ને ઘર બૈઠે પાયા રે લોગો.
મએ ઇશ્ક પી કે મૈં હો જાઉં "બેખુદ"

યહી જબ તો દીલમેં સમાયા રે હોગો

ઠુમરી.

સુરજવા ધીમે તપો મોરી ચુનરી કા રંગ ઉડ જાય.
ધુપ લગત રંગ ફીકા પરત હે,
મોરે પીયા કો ચટક રંગ ભાએ,
કોન રંગ ચુનરી રંગાઉં "નીઝામી"
કેસે લાલ સુરખ રંગ હો જાએ.

ગઝલ કવ્વાલી.

હર આંખ કી પુતલી મેં હર એક દીલ મેં કહી હેં,
ચોહરા હે ઝમાને મેં અજબ પરદા નશીં હેં.
સમજા કોઇ કઅબે મેં કોઇ દેર મેં ઉન કો,
જબ ગૌર સે દેખા તો યહીં હૈં ન વહીં હેં.
હર શય મેં વહી નુરે હે હર જા વહી મૌજુદ,
લેકીન ન ફલક પર ન વોહ બાલાએ ઝમીં હેં.
સુલી પે કભી ચટકે વોહ કહતે હેં અનલ હક,
ફતવા કહીં લીખતે હેં કહી શર્અ નશીં હેં.
પુછાકે "નીઝામી" કો ભી પહચાનતે હો તુમ,
કહને લગે હા જાનતે હેં વોહ ભી તો હમીં હેં.

ગઝલે કાસીમ.

જા કે ખત મૈં ને પઢાયા તેરા દો ચાર કે પાસ,
સાફ તહરીર થા ઈન્કાર ભી ઇકરાર કે પાસ.
ગૈર કે ધોકે મેં શાયદ વોહ ઉઠાલે કાસીદ,
ડાલ દેના મેરા ખત યાર કે દીવાર કે પાસ.
કયા કરૂં યે દીલ કમબખ્ત સમજતા હી નહીં,
ખુદ સીતમ સહને કો જાતા હૈ સીતમગાર કે પાસ.
હે બજા તેરી નસીહત તો વલેકીન :નાસેહ,
ઘી પીઘલ જાતા હે રખ દેતે હેં અંગાર કે પાસ.
ઇશ્કે અફકર સે બલન્દી પે હે કાસીમ કા દીમાગ,
વરના કયા રખ્ખા હે ઇસ આજીઝો નાચાર કે પાસ.

ઠુમરી.

નીન્દયા લાગી મૈં સોય ગઇ ગુઇયાં,
સોચ ગઈ ગુઈયાં મેં ખોય ગઇ ગુઈયાં.
બેરન નીંદ કહાં સે આઈ,
સોત દેખ રસાએ ગયે સઈયાં, નીન્દયા
મૈં તો જનમ કી અભાગી "નીજામી"
તુમ હો જગત કે ગુસૈયાંનીન્દાયા લાગી,

ગઝલ કવ્વાલી.

ગુઝર ગયા હે ઝમાના ગલે લગાએ હુએ,
મઝે વેસાલ કે મુદ્દત હુઇ ઉઠાએ હુએ.
બહારે બાગ સે બુલબુલ હે દીલ લગાએ હુએ,
ખીઝાં ભી તાક મેં બેઠી હે સર ઝુકાએ હુએ.
ફલક ને પીસ કે ગો સુરમા કર દીયા હમ કો,
મગર હસીનોં કી નઝરોં મેં હેં સમાએ હુએ.
ખુદા કે વાસ્તે હરબાં ન રોકના મુજકો,
કે હમ ભી આએ હેં ઉસ શોખ કે બુલાએ હુએ.
કીસી કે મુંહ સે ન નીકલા હમારે દફન કે વકત.
કે કફન પે ખાક ન ડાલો યે હેં નહાએ હુએ,

ગઝલ.

અભી કમસીન હેં કયા જાને વોહ કયા શય હે દગા દેના,
જવાની આ કે સીખલા દેગી ઉન કો દીલ દુખા દેના.
જો પુછે તુજ સે અય કાસીદ હમારી ખાના બરબાદી,
હથેલી પર ઉઠા કર ખાક રખના ઔર ઉડા દેના.
ન હમ સમઝે ન કાસીદ મસ્ખરા સમઝા કે યે કયા હે,
લીફાફે પર હમારા નામ લીખના ઔર મીટા દેના.
કભી ભુલે સે જો આના મેરે ગોરે ગરીબાં પર,
ગમઝાકર ગોર કી તુરબત પે દો આંસુ બહા દેના.
"નીયાકત" નીન્દ મેં કહતા હેં મુંહ સુએ નજફ કરકે.

તુમ્હારા યા અલી રૌઝા ઇન આંખોં કો દીખા દેના.

ગઝલે અન્વર.

સબ કો સાગર દીયે ઔ મુજકો પ્યાલી સાકી,
વોહ ભી લબરેઝ નહીં આધી હૈં ખાલી સાકી
ખુમ કે ખુમ ખાલી કીયે ગૈર કી ખાતીર અફસોસ,
મેરી કીસ્મત મેં ન થી એક પ્યાલી સાકી.
તેરે મે ખાને કા સદકા તુ પીલા દે ઇતની,
મસ્ત હો જાઉં રહે આંખોં મેં લાલી સાકી.
૧મ ઉલફત કા પીલા સહર કે દીન હાથોં સે,
વાહ ઉઠી દેખ ઘટા ચર્ખ સે કાલી સાકી.
ઐસે મસ્તી મે "અનવર" કો તુમ્હારા હે ખ્યાલ,
થામ લેતા હે તેરે રોઝે કી જાલી સાકી.

ગઝલ કવ્વાલી.

હરમ સે દેર મેં જા કર કયામ કર લેંગે,
ખુદા ખુદા ન સહી રામ રામ કર લેંગે.
જીધર વોહ જાએંગે તસ્ખીર ઓ કર લેંગે,
જીસે વોહ ચાહેંગે અપના ગુલામ કર લેંગે.
અદુ કી તંગ છુરી પર ગલા ઝુકા દેંગે,
લહુ લગા કે શહીદોં મેં નામ કર લેંગે
ખુલી રહા જો તરક્કી પે હુસ્ને રૂખ ઉન કા,
અઝીઝે મીસ્ર કો યુસુફ ગુલામ કર લેંગે
હમેં તો હુર હો યા તુર સબ બરાબર હે,
જહાં મીલેંગે વહીં હમ કલામ કર લેંગે.
જો મય કદા મેં પઢેંગે નમાઝે ઇશ્ક કભી,
જનાબે પીરે મુગાં કો ઇમામ કર લેંગે.
"કવી" યે ઝીન્દગી જીતની કે અપની બાકી હે.
દરે હુઝુર પે જાકર તમામ કર લેંગે.

મુસ્તઝાદ.

વોહ ખતમેં રૂસૂલ આઈનએ રૂએ ખુદા હે,
કબ હક સે જુદા હેં
ક્યા જાને કે ક્યું મીમ કા એક પરદા લીયા હે,
પેસ્સશાર એ ક્યા હે.
તુજ સા કોઈ આલમ મેં હસીં હો નહીં સકતા,
અય દીલબરે યકતા.
જો કુચ્છ કે કહું હુસ્ન કો તેરે વોહ બજા હે,
મહબુબે ખુદા હે.
કરતા હે ખુદા વોહહી જો મરઝી હે તુમ્હારી,
અય સરવરે આલી.
કહતે હેં જીસે લોગ મુકદર કા લીખા હે,
વોહ તેરી રઝા હે.
ખુશ બાશ દીલા હિંદ સે અબ કરતે હેં હિજરત,
લે ખુલ ગઈ કિસ્મત.
સર હે તેરા સંગે દરે મહબુબે ખુદા હેં,
ક્યા બખ્તે રસા હે.
દામન હે તેરે હાથ મેં શાહે દો જહાનકા,
અબ ફિક્ર કહાં કા.
કુચ્છ માંગલે "બેખુદ" કે યહી વકતે દુઆહે,
ક્યા સોચ રહા હે.

અપના બના લો કીસ કો યા હો રહો કીસીકે.

મઅશુક હો બગલ મેં જલસે હો મય કશી કે,
મેરે લીયે યહી હેં અસબાબ ઝીન્દગી કે.
મહફીલ મેં તેરે આકર હમ લુટ ગયે સિતમગ
હંસ હંસ કે લે લીયા દીલ સદકે તેરી હંસી
દીલ મે કીસી કે જાના અચ્છા નહીં તુમ્હારા,
અપના બના લો કીસ કો યા હો રહો કીસી કે.
જીન કો હે હમ સે નફરત કુરબાન હમ ઉસી કે,

કયા કયા કરીશ્મે દેખે કમબખ્ત આશકી કે,
કુરક્ત મેં અશ્કે હસ્રત આંસુ બહા રહે હેં,
તકદીર સો રહી હે પરદે મેં બે કસી કે,
લિલ્લાહ અબ તો જાગો હે રાત થોડી બાકી,
મુંહતો ઈધર કો ફેરો દીન હે ;ંસી ખુશી કે

કયા બહાદુરથે મોહમદ કે ઘરાને વાલે.

ઘર ખુશીસે રહે ખાલીકમેં લુટાને વાલે,
ચન્દ સાબીર થે મોહમ્મદ કે ઘરાને વાલે.
બેઠને પાએ ન ઘર મેં ભી મગર શુક કીયા,
એયસે હોતે હે મુશીબત કે ઉઠાને વાલે.
ઉન કે પેરવ જો હુએ વોહ સરે મન્ઝીલ પહોંચે,
રહ ગએ વોહ જો ન થે રાહ પે આને વાલે.
લીખ ગએ અપની કીતાબોં મેં નબુવત કે નીશાં,
ઉલમા મુસઓ ઈસા કે ઝમાને વાલે,
ગન્જે પરવીઝ કે જાનીબ જો હુવા શાહકા ગુઝર,
કુન્જીયાં લાએ પએ નઝર ખઝાને વાલે,
કરબલા મેં જો હુવે કારઝાર એક—જા લાખોં
યે દીલાવર થે કોઈ આંખ ચૂરાને વાલે.
ભુકમેં પ્યાસ મેં એક એક હઝારોં સે લડા,
કયા બહાદુર થે મોહમ્મદ કે ઘરાને વાલે.
હેક સદ હેફ રહે ખુદ લબે દરયા પ્યાસે,
હશ્રમેં ચશ્મએ કોસર કે લુટાને વાલે.
કયસે પચતાએંગે દોઝખમેં જલેંગે જીસ દમ,
ખીમએ આલે મોહમ્મદકે જલાને વાલે.
જલવએ નુરે ખુદાઈ ભી કોઇ છુપતા હે,
કયસે કયસે હુએ નાદીમ ન છુપાને વાલે.
આજ તક નકશે શરીઅત ન મીટા પર ન મીટા,
મીટ ગએ આપ હી જીતને થે મીટાને વાલે.

તુ ભી રાહી હો મદીને કી તરફ જલ્દ "અમીર
ગોલ કે ગોલ ચલે જાતે હેં જાનેવાલે.

ચાર બયતે જમાલ.

કાકુલકી તરહ આપ જો બલ ખાએ હુએ હો,
મઅલુમ હુવા ગયર કે બહકાએ હુએ હો.
જાનાં નહીં રહને કા સદા એક ઝમાના.
આજ ઔર હે કલ ઔર નહીં ઈસ કા ઠીકાના.
હો જાયગા ચંદ રોઝ મેં યે હુસ્ન રવાના,
જીસપર કે મેરી જાન તુમ ઈતરાએ હુએ હો
અલ્લાહ કરે આપ ભી આશીક હો કીસીપર,
ઔર ઈસ કે સેવા ચેન ન આએ તુમ્હેં દમાંભર.
મઅલુમ હો તબ ઇશ્ક ઇસે કહતે હેં દીલબર,
ગર મેરી તરહ તીરે સિતમ ખાએ હુએ હો.
ક્યુ ઢેડી નઝર આજ હે કયા દીલમે હે ઠાની,
મુંહ સુર્ખ ગરમાએ હો યા જોશે જવાની.
યા ગયર ને કુચ્છ આપ સે લગાઇ મેરી જાની,
તેવર સે નુમાયાં હે કે બલ ખાએ હુએ હો,
ઉસ સોખને દેખા જો મુજે મુઝતરો હેરાં,
ફરમાયા "જમાલ" આપહે કયું આજ પરેશાં.
હો આજકી સબ હોએંગે હમ આપકે મેહમાં,
અરમાન ન બાકી રહેં તરસાએ હુએ હો.

ગઝલે કાસીમ.

તાબે નઝઝારા હો કયા ઉસ દીલરૂબા કે સામને,
હો ગએ મુસા ભી બેહોશ જા કે શામને.
દેખના યે હે કે વોહ કબ તક નહીં કરતે હદફ,
હમ લીયે બયઠે હેં દીલ તીરે અદાકે સામને.
જીસ કદર દુન્યા મેં તુમ ચાહો સતાલો અય બુતો,
ઈસ સિતમ કા લુત્ફ આએગા ખુદા કે સામને.
સદમઓ રંજો અલમ બેતાબીયો અન્દોહો ગમ,

હાય કુરકત મેં હુએ કીસ કીસ બલા કે સામને.
મેહમાં જીસ દીન સે હે વો હુર વશ અય ઝાહીદા,
હેચ હે જન્નત મેરી ઇશ્રત સરા કે સામને.
હો ગયા બન્દા બુતોં કા દેખ કર હુસ્નો જમાલ,
જાયગા કીસ મુંહ સે અય "કાસીમ" ખુદા કે સામને.

ગઝલ.

એ દર્દ મેરે દીલ કા કુરકત મેં કમ ન હોગા,
ઉલફત મેં જાન દેંગે હુમ કો ભી ગમ ન હોગા.
હુરોં સે દીલ લગાઉં ઔર તુજકો ભુલ જાઉં.
અયસા કુસુર મુજ સે તેરી કસમ ન હોગા.
કાસીદ મેં માનતા હું કહના તેરા યે સચ હે,
વોહ શોખ આયેગા કમ જબ તેરા દમ ન હોગા.
જોરો સિતમ વોહ ઢાએં દીલ ખોલ કે સતાએં,
પચતાએંગે વોહ ખુદ હી જબ મેરા દમ ન હોગા.
મહબુબે હક સે ઉલફત હે "ઇબ્રાહીમ" તુજકો
બક્ષગા તેરા ખાલીક કુચ્છ દર્દો ગમ ન હોગા,

ગઝલે કાસીમ.

બુતોં કે ઝુલમ સે નાલાં હર એક જહાં મેં હે,
જો ઉન સે દીલ ન લગાએ વહી અમાં મેં હે.
હસી યું તો હઝારો જહાં મેં હે લેકીન,
અદા હર એક સે નીરાલી તુમ્હારી આન મેં હે
તેરે બેગયર ન કયું કર હો જીન્દગી બે લુત્ફ,
હર એક શય કા મઝા જાન સે જહાન મે હે.
તબીઅત ઉસ સે શબે ગમ બહેલતી હે "કાસીમ"
કીસી કી સુરતે દીલકશ જો મેરે ધ્યાન મેં હે.

તમામ શુદ.

—→※○※←—